نام و نام خانوادگی : ..... پایه دوازدهم تجربی وانسانی کلاس:.....	وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان گلستان مدیریت آموزش وپرورش شهرستان گنبد دبیرستان ابوحنیفه	نام درس : فارسی نوبت اول تاریخ: ۴۰۲/۱۰/۲۵ مدت پاسخ: ۷۰ دقیقه

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱. معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. ۱ نمره

الف) عصارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایق شده

ج) که با نادان نه شیون باد و نه سور

ب) من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم

د) آب را تا باغستان و مزرعه مشایعت می کنند

۲. در گروه کلمات زیر چهار غلط املایی به کار رفته است درست آنها را بنویسید. ۲ نمره

اتراق و توقف/ چریق و طلوع/ تدائی و یادآوری/ وصله های رنگارنگ /معوا و پناهگاه /طبق و سینی /نمط و طریقه/توپ و تاقه/عجین و آمیخته /قنات و کاریز/حواله و سند/دمکراسی و حضور مردم /محوطه و میدان

۳. ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید. ۱ نمره

- هر کسی از ظنّ خود شد یار من — از درون من نجست اسرار من

آتش است این بانگ نای و نیست باد — هر که این آتش ندارد، نیست باد

۴. با توجه به «وابسته وابسته» نمودار پیکانی گروه های اسمی را رسم کنید. ۱ نمره

- برنامه کدام سفر؟ - دو تخته فرش

۵. در نوشتهٔ «بدان که از جمله نام های حسن یکی جمال است و یکی کمال» و هر چه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال اند و هیچ کس نبینی که او را به جمال میلی نباشد. ۱ نمره

الف) یک مورد حذف فعل بیابید و بنویسید. .....

ب) مرجع ضمیر «او» را تعیین کنید.....

۶. با توجه به جمله به چهار پرسش پاسخ دهید. ۱ نمره

دانش آموز پایهٔ دوازدهم با پیراهن آبی آسمانی خود در هوای بسیار خوب کوهپیمایی می کرد

الف - کدام واژه قید صفت است؟ ب- کدام واژه صفت صفت است؟

ج- کدام واژه متمم است؟

www.kanoon.ir

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۷. در عبارت زیر«گل های الماس» استعاره از چیست؟ ۰/۵ نمره

آن شب نیز ماه با تلالؤ پر شکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند.

۸. با نگرش به واژه های خط دار، عبارت های زیر در بردارندۀ چه آرایه ای است؟ ۱/۵ نمره

- **دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.**
- **با آنکه جیب و جام من از مال و مِی تهی ست/ ما را فراغتی ست که جمشید جم نداشت**
- **ای مادر سر سپید بشنو/ این پند سیاه بخت فرزند.**

۹. گفت و گوی زیر را در اصطلاح ادبی چه نام دارد؟ ۰/۵ نمره.....

نخستین بار گفتش کز کجایی؟ بگفت از دار مُلک آشنایی

بگفت آنجا به صنعت در چه کوشند؟ بگفت انده خرند و جان فروشند.

۱۰. آرایه مشترک ابیات زیر را بنویسید. ۰/۵ نمره.....

- **شانه می آید به کار زلف در آشفتگی/ آشنایان را در ایام پریشانی بپرس**
- **محرم این هوش جز بی هوش نیست/مرزبان را مشتری جز گوش نیست**

۱۱. مصراع «ای دیو سپید پای در بند» یادآور کدام داستان اساطیری است؟ ۰/۵ نمره

.....

۱۲. چرا شاعر در بیت زیر از گفتۀ خود خشنود نیست؟ ۰/۵ نمره

نی ، نی تو نه مشت روزگاری ای کوه نی ام زگفته خرسند

.....

۱۳. ابیات زیر را کامل کنید. ۱ نمره

دست از مس وجود چو مردان ره بشوی .....

..... در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۶. معنای بیت ها و نوشته های زیر را به نثر روان بنویسید.

- **لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید/مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی ۷۵ /۰ نمره**
- **درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در برگرفته ۰/۵ نمره**
- **خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد/زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است. ۰/۷۵ نمره**
- **خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان/این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند. ۰/۵ نمره**

www-kanoon.ir

- برکش زسر آن سپید معجر/بنشین به یکی کبود اورند. ۰/۵ نمره

- وجه خدا اگر شودت منظرنظر/زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی. ۰/۵ نمره

- در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست/با جان بودن به عشق در سامان نیست. ۰/۵نمره

- خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده ۰/۵ نمره

۱۷. با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید.

- آتش است این بانگ نای و نیست باد — هر که این آتش ندارد نیست باد
- آتش عشق است کاندر نی فتاد — جوشش عشق است کاندر می فتاد
- نی حریف هر که از یاری بُرید — پرده هایش پرده های ما درید
- همچون زهری و تریاقی که دید؟ — همچو نی دمساز و مشتاقی که دی؟
- نی، حدیث راه پر خون می کند — قصه های عشق مجنون می کند.

۱۸. منظور از «باد» در مصراع نخست و دوم چیست؟ ۰/۵ نمره.....

۱۹. در بیت پنجم یک کنایه بیابید و معنی آن را بنویسید. ۰/۵ نمره.....

۲۰. قالب این سروده چیست؟ ۰/۵ نمره.....

در بیت دوم یک آرایه بیابید و بنویسید. ۰/۵ نمره.....

۲۱. منظور از «تریاق» چیست؟ ۰/۵ نمره.....

۲۲- مفهوم عبارت زیر چیست و یادآور کدام مثل است؟ ۰/۵ نمره

از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.

.....

۱۵- عبارت «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد » به چه صفت خداوند اشاره دارد؟ ۰/۵نمره

.....

جمع نمرات ۲۰ — کوچه باغتان پرموسیقی باد / نورائی